

Posudek oponentky práce

TOMANOVÁ, Kristýna. *Harmonizace pracovního a rodinného života manažerek-matek*. Praha, 2019. 77 s., 2 přílohy. Bakalářská práce (Bc). Univerzita Karlova, Filozofická fakulta, Katedra andragogiky a personálního řízení. Vedoucí práce: PhDr. Olga Běhouňková, Ph.D.

1. Obsah a struktura práce

Téma práce, které si autorka zvolila, je oborově relevantní. Cílem její práce je zkoumat to, jakým způsobem stát a zaměstnavatelé ovlivňují harmonizaci pracovního a rodinného života matek.

Práce je velmi dobře logicky rozdělena do 4 kapitol a Závěru. První kapitola popisuje vliv státu na harmonizaci pracovního a rodinného života. Přehled, který zde autorka zpracovala, podle mého názoru přesahuje rozsah bakalářské práce, je velmi výstižný, rozdělení do podkapitol jen více zdůrazňuje přehlednost a vypovídací hodnotu této části práce. Na stranách 23–24 se autorka věnuje novému trendu péče o děti, a to dětských skupinám a mikrojeslím. Zcela relevantně upozorňuje na to, že současný boom těchto zařízení, které zjednodušují zapojení matek do pracovního procesu je dočasný a je z velké části způsoben podporou Evropského sociálního fondu. „V rámci programu Zaměstnanost 2014–2020 jsou od roku 2016 za finanční podpory Evropského sociálního fondu realizovány dva tříleté projekty, které by měly situaci dostupnosti služeb péče o děti v České republice zlepšit. Jedná se o projekty Podpora implementace dětských skupin a Podpora implementace služby péče o děti od šesti měsíců do čtyř let v takzvaných mikrojeslích.“ (str. 23)

Ve druhé kapitole se autorka věnuje vlivu zaměstnavatele na harmonizaci pracovního a rodinného života, jmenovitě rodinné politice zaměstnavatelů a nástrojům zaměstnavatele na harmonizaci pracovního a rodinného života. Problematiku flexibilních pracovních úvazků a služeb péče o dítě autorka probírá v dostatečné podrobnosti.

Další, třetí, část bakalářské práce popisuje kvantitativní empirický výzkum. Jeho cílem bylo: „získat informace o tom, jakým způsobem manažerky-matky pracující v Praze harmonizují svůj pracovní a rodinný život.“ (str. 39) Teoretickým východiskem byl Výzkum veřejného mínění zaměřený na sladění pracovního a rodinného života a rovnost žen a mužů v oblasti rodinné politiky a trhu práce v ČR, který zpracovaný pro MPSV v roce 2016. Hlavním cílem bylo zjistit, jaké konkrétní nástroje rodinné politiky státu manažerky – matky pracující v Praze volí a jaké konkrétní nástroje mohou k harmonizaci využívat u svých zaměstnavatelů. Dílčím cílem šetření bylo porovnat tyto výsledky s výše zmíněným výzkumem zpracovaným MPSV.

V této části postrádám srovnání cílové skupiny vlastního empirického šetření s výzkumem vypracovaným MPSV. Stanovené hypotézy H1 a H2 jsou relevantní, hypotézu H3 považuji za nešťastně formulovanou, její formulace ponechává velký prostor k subjektivnímu pochopení použitých pojmů: napětí mezi rodinou a prací, většinu práce... apod. „*Matky někdy pocítily napětí mezi rodinou a prací, pokud většinu práce v domácnosti obstarávají ony.*“ (str. 43)

V diskuzi, kde autorka rozebírá výstupy šetření týkající se hypotézy 3, je zřejmá nedostatečná životní zkušenost autorky, která vyplývá z jejího věku. To lze pozorovat např. str. 62 „*Pocit napětí mezi rodinou a prací zažily více než tři čtvrtiny respondentek. Četnost odpovědí respondentů výzkumu MPSV je v tomto případě velice podobná, což považuji za lehce překvapivé vzhledem ke*

skutečnosti, že specifikem mé cílové skupiny je časově i psychicky náročná náplň práce. I četnost důvodů, kvůli kterým respondentky napětí pociťovaly (vysoké nároky v zaměstnání, nedostupnost výpomoci od prarodičů, častá nemocnost dítěte), jsou velice podobné. Lze tedy usuzovat, že u pocitu napětí mezi rodinou a prací nehraje u respondentek mého šetření manažerská pozice roli.“

4. kapitola obsahuje souhrn hlavních výsledků empirického šetření. V závěru se autorka věnuje více obsahu práce než shrnutí výstupů.

Práce obsahuje relevantní přílohy v přiměřeném rozsahu.

2. Odborná úroveň

Autorka zvolila velmi aktuální a často diskutované téma. Její srovnání vlastního empirického výzkumu s údaji získanými z výzkumu veřejného mínění poskytuje zajímavé informace. Autorka vymezila svou cílovou skupinu na matky–manažerky působící v Praze, specifikovala také maximální stáří dětí. Podařilo se jí dosáhnout vyššího množství respondentů, než bývá obvyklé.

Jak již bylo popsáno výše, v práci chybí srovnání cílových skupin autorčina výzkumu a výzkumu organizovaného MPSV. Hypotézy H1 a H2 jsou formulovány adekvátně, u hypotézy H3 bych přivítala větší jednoznačnost (viz výše). Dotazník určený pro empirické šetření, uvedený v příloze, je relativně rozsáhlý – 38 otázek, autorka v něm použila mnoho variant odpovědí, což by pro některé respondenty mohlo být matoucí.

V diskuzi autorka popisuje svá zjištění s dostatečnou erudicí a podrobností. Vyvozené závěry odpovídají dosaženým výstupům, v závěru by autorka konkretizovat doporučení pro pracovníky personálních oddělení.

I přes uvedené připomínky hodnotím celkově práci jako přínosnou, autorce se podařilo naplnit cíl, který si stanovila. Vysoce hodnotím velmi kvalitně zpracovanou část týkající se toho, jak stát podporuje a plánuje podporovat rodinnou politiku.

3. Práce s literaturou

Zdroje, které autorka v práci využila, jsou tematicky relevantní, jejich rozsah je nadstandardní, ke zpracování dané problematiky byly přínosné. Převažují elektronické zdroje z oblasti legislativních úprav relevantních oblastí. Oceňuji využití aktuální verze Rodinné politiky MPSV z roku 2017, ze které autorka často cituje. V textu autorka odkazuje v souladu s požadovanou normou, její práce s literaturou je korektní.

4. Grafické zpracování

Práce má přiměřenou grafickou úpravu. U grafu 14 je zjevné jiné grafické uspořádání. K větší přehlednosti práce by přispělo sjednocení grafů popisující stejné jevy - např: 1 a 2 na stranách 45 a 46, které popisují hlavní důvody toho, proč byla matka na mateřské dovolené. Stejně tak grafy 4 a 5 (Nástup do zaměstnání po rodičovské dovolené) na stranách 47 a 48 a grafy 9 a 10 (Důvody napětí mezi prací a rodinou) popisují výstupy autorčiných zjištění a výzkumu MPSV.

Pro jejich jednoduché porovnání bych doporučovala sjednotit je do vždy do jednoho grafu s odlišením výstupu z vlastního šetření a zdrojů MPSV.

5. Jazyková úroveň

Z jazykového hlediska hodnotím práci celkově jako vyhovující. Autorka používá vhodné odborné termíny, vyjadřuje se srozumitelně.

6. Podněty k rozpravě

- Můžete srovnat cílové skupiny svého empirického šetření a průzkumu MPSV a to jak odlišnosti v těchto skupinách ovlivňují výsledky vašeho srovnání?
- Můžete konkretizovat svá doporučení pro pracovníky personálních oddělení, která vyplývají z výsledků Vaší bakalářské práce?

7. Závěrečné hodnocení práce

Předloženou bakalářskou práci Kristýny Tomanové doporučuji k přijetí k obhajobě s návrhem klasifikace výborně.

V Praze dne 1. září 2019

Ing. Monika Kavanová, Ph.D.